

GYERGYÓI UJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; felévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó laptulajdonos:

PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2—3-ig.

Telefon: 14.

Halottak napján.

Ilyenkor késő ősszel olyan fakó, szinehagyott minden! Ilyenkor ősszel oly szomorúan hullnak a falevelek s velük a remények. A gyergyói medencén végigszáguló őszi szél felkapja a hulló leveleket, az elsárguló reményeket, kiméletlenül, kacagva vágja a szemünkbe s mi büszke, gőgös emberek fázva, dideregve huzódunk össze s nézzük elfogult, fájo szívvel a természet haldoklását. Az ilyenkor feltörő keserőségek marcangolják a szívünket s egy-egy könnyesepp gördül végig arcunkon.

Nem tudom, mindenki úgy van-e, de én, mikor ezeket látom, magamba szállok s könnyes szemmel nézem, mivé lesznek a vadvirágos rétek, az őszirózsás kertek. Ilyenkor nyomorultnak érzem magam s inádkozni kezdek... bámulom az Alkotót... a Teremtőt!!!

Enyészet, kimulás minden ilyenkor ősszel! Mintha mindennap temetnénk. Temetünk mindent, hol a nagy természetben, hol az életünkben. Falevelek, virágok hullása, remények mulása! S ebbe illeszkedik bele egy szomorú nap, egy könnyes nap, mikor sok-sok könnyet sir el a világ, az emberiség. Ez a nap a halottak napja. A kegyelet, az emlékezés napja! Mily bölcs berendezés! Mikor minden a kimúlásra, az elmúlásra emlékeztet, akkor szentelünk egy napot, egy estét a halottaknak. Csodálatos keret, csodálatos színekkel!

Halottak napja!!! Mi minden van ebben a két szóban kifejezve! Mennyi könnyet, mennyi fájdalmat takargatnak! Évszázadok óta hányszor megteltek a keresztfákkal beültetett temetők édesanyákkal, hitvesekkel, özvegyekkel és árvákkal! Mindenkinél van halottja. És mennyi könny! A halottak napján elsirt könnyekből tenger, kegyetlen vadháborgású tenger lehetne, elmoshatná a sok csalárdíságot, gyalázatot, bünt, ocsmányságot, amiből annyi halál származott! Elmoshatná a szegénységet, amelyben annyi apai, anyai szív hasadt meg! Elmoshatná, szétzúzhatná a gazdagságban felfuvalkodott gőgösöket, kiknek keményszívűsége miatt annyi keserűség származott. Megszüntethetné a háborús érzelmeket, amelyeknek szomorú virágai az özvegyek és az árvák!

De nem lehet! Az elsirt könnyekből nem lesz tenger, de a világ romlottságából annál több gyászoló lélek. S tovább hullnak halottak napján a könnyek! Mikor hideg, tagyos sötét novemberi estén, kint a temetőben, fehér mirtuszkoszorus sirokon kigyulnak a megemlékezés fáklyái, mikor a sirok felett fel-felcsendül a „Circum-

dederunt me“ s fel-feltör egy elfojtott zokogás s mikor a gyergyói medencén, székely temetőben ezer, meg ezer gyertya fénylik — megszólal az emberek szívében a könyöreletesség, az Istenfélelem s millió meg millió gyarló emberi kéz kulcsolódik imára, néma ajkak halkan rebegik a „Miatyánk“-ot.

Ilyenkor halkan zokognak a temetők! Siratjuk apáinkat, anyáinkat, gyermekeinket! Ekkor este sir a keresztény világ. S oly megható! Magába száll az ember. Hát lehetne ilyenkor magába nem szállani és el ne inádkozni egy rövid imát, mikor csendes őszi éjszakában fel-feltörő zokogások szállnak az ég felé, mikor az égő gyertyák mellett egy-egy árva zokogását hallja az ember? Nem lehet! Hisz erre való a Halottak napja. Egy-egy gyertyagyújtás egy-egy imádság!

Sötét az éj! Az égen fénylő csillagok s lent elfojtott zokogások...! A szél oly szomorú akkordokat ver. Miatyánk, halotti ének, zokogás, keserűség... az élet korbácsoló szele... gyarló emberek... nehéz kereszt... halottak napja! Memento mori!!!

(Piatra.)

Ifj. Vadász József.

A ditrói plebánosválasztáshoz.

Az egyháztanács többségének a véleménye. Akik a jó és pontos gazda gondosságával tartják Ditróban az életet.

Ezen nagyrabecsült lap mult 42. számában „Hozzászólás a ditrói pleb. választáshoz az egyháztanács többségének véleménye alapján“ címen cikk jelent meg „egyháztanácsos“ aláírással, mely az igazságot elferdíti és támadja személyemet.

Egyháztanácsos Ur! Ön egy domborhomorú tükör — attól függ, honnan nézzük — s azért nem képes tiszta képet felfogni és leviteni Ditróról. Ön egy örvénylő nyugtalan tengerszem, melybe ha bele is tűz az igazság napja, de nem tud visszatükröződni s másokra nézve az Ön lelke yagy elnyeli, vagy megsemmisíti az igazságokat.

Ez az eset áll fenn a jelen hirlapi cikkzésénél is. Nézze csak!

1. A ditrói papválasztásnál legelőször az egyháztanács foglalt álláspontot. Önnel bizonyítok. Hisz Ön is ott volt. 1928. aug. 12-én. Fel is szólalt. Akkor is azt mondotta, mit most a cikkében, „hogy ellenem, mint pap ellen nincs kifogása, még Önnek sincs“. És ekkor történt, amire cikkében nem emlékszik, hogy az egyháztanács a hitközség becsületét és jó hírét, a ditrói nép egységét, melyet az Ön cikke szétzakítani és kisebbiteni próbált, hangoztatva kimondotta, hogy 2—3 ember kedvéért nem engedi és nem veszi magára a szégyent, hogy papjai elhagyják és felszólított, hogy adjam be pályázatomat s a hitközség megnyugtatóására ott mindjárt nyilatkoztam. Egyháztanácsos Ur! Nem érzi, hogy Ön ennek az előkelő egyháztanács-

nak a tagja s hogy ez Önnek is dekorumot tisztességet jelent.

Én érzem és köszönöm Ditró nemes egyháztanácsának, hogy azokkal szemben, kik 13 év óta rontják e nagy és tekintélyes hitközség becsületét s valósággal ellentétbe kifelé mindig rossz hírt keltik szülőföldjüknek — mint Ön is — figyelmére méltatta és állásfoglalásával gazdagon jutalmazta azon törekvésemet, hogy mindenütt ápoltam, mindenkor védtem községem érdekeit és jó hírét s ha kellett, szenvedtem is érte.

Egyháztanácsos Ur! Ez döntötte el a papválasztást: az egyháztanácsnak ezen előkelő gondolkozása és ezen nem változtathatott az Ön viselkedése sem.

De legalább annyit mégis elvár Öntől a nyilvánosság is, ahová cikkével kiállott, hogy ne tagadja, hogy az egyháztanács nem szólhatott hozzá a papválasztáshoz s hogy a többség akaratát nem érvényesült s hogy Önnek emiatt kellett azt kifejezésre juttatnia egy hirlapi cikk keretében.

De legyen elismerés Ditró összes erkölcsi testületeinek is, mert egy sem volt, amely az egyháztanácsot a papválasztásban ne támogatta volna. Ez az egység mindennél drágább egyháztanácsos ur! Ha magyar ember és katolikus Ön is, illik Önnek is ezt ápolnia és szolgálnia és nem illik csupa önérdékből nekimenni ennek a féltve ápoltnak kincsnek. Persze az Ön lelke nem érzi és nem érti meg mindezt s hogy a nép, mely papját nem tiszteli, elvész okvetlenül, elvészik menthetetlen — igen magas Önnek.

2. Van 12 tanítónk — hála Istennek — kiknek évi fizetése kicsinysége mellett is az Ön cikke szerint félmillió. Félmilliót tesz ki az egyházi személyek fizetése is. Ortván közelről templomot építettünk, Hodoson paplakot. Hodos különválása is tetemes összeget emésztett fel a közvagyonból. Az egyházi adó ügyét pedig épen Ön ismeri a legjobban, aki semmivel más-sal nem járult hozzá az iskolák fenntartásához, mint egy ilyen nemesen megírt cikkel, hátmögötti fondorkodással és azon határozott céllal is, amit nem sejtünk többé, hanem hallottunk is az Ön egyháztanácsosi ajkairól: hogy azokat épen Ön ditrói kath. néptől el akarja venni és odajátszani másoknak kezére.

Igy nehézségekkel küzd ez egyháztanács, de küzdelseit soha fel nem adja. A multban sem adta fel s ha ezer meggyanusítást fűz is nevemhez: iskoláimmal és egyházzal együtt küzdök ezután is, amíg csak Ditróban leszek.

De ezek után úgy hiszem Önnek a magyarság előtt kevés szava lehet.

3. „Hogy én meggazdagodtam Ditróban, mialatt az egyház leszegényedett“, írja Ön cikkében. Ez rágalom s ha Ön írta ezt, akkor Ön rágalmazott s egyedül Önre vall ez a beállítás Tanácsos ur!

Ez egy gonosz allűr, amit úgy látszik, szépen eltanult valahol. Ezzel azonban sem Ditrót, sem a székely népet nem fogja gazdaggá tenni. Az a 150.000 lej csak cikkiró ur képzeletében van. A valóságban pedig 3—4 esetben 85 éves öreg szülőimről, akiket hosszú küzdelmes munka után Isten földi javakkal is megáldott, az egyházközség részére kölcsönöztem több-kevesebb összeget, nehogy a bankokba 40% os kamatot legyünk kénytelenek fizetni;

de ezzel sem gazdagabb nem lettem, sem az egyházközséget meg nem károsítottam. Ditróban pedig mindenki tudja, hogy sem a fizetéssel, sem más illetményekkel soha senkit meg nem terheltem s emiatt hiveim szegényebb osztálya is ragaszkodott hozzám mindig, még a választáskor is, amit Ön nem értett meg, egyháztanácsos ur és nem is fog megérteni soha.

4. Ön fegyelmi vizsgálatot is emleget cikkében. Bármilyen vizsgálatnak alávetem ténykedésemet bármikor. De azt ne tételezze fel józan ésszel rólam, hogy e miatt akartam elmenni Ditróból. Ugyan hová lehet elmenekülni egy vizsgálat elől? Amerikába? Én csak Esztertelnekre akartam menni, hogy úgy Önnek, mint bárkinek mindig rendelkezésre álljak mindenféle vizsgálat esetén — mert ezt kötelességemnek ismerem. A vizsgálat pedig Ön ellen, mint egyháztanácsos, éppen úgy bevezettetett volna, mint ellenem s annak tisztázására szolgált volna az 1928. február 2-án tartott egyháztanácsülés szerint: hogy 1927. végén mennyi volt a hitközség tartozása? ebből mennyi keletkezett a megelőző és mennyi a mostani egyháztanács idejéből és hogy ki felelős ezekért a kölcsönöktől?

Ez a kérdés még mindig tisztázható, de hála Istennek, a vitatott kölcsönök ma már nem állanak fenn. Közös munkával — és ebben Önnek is része van — sikerült azt elérnünk, amit annak idején is hangoztattam: hogy egy éven belül rendes költségvetés keretében minden rendezhető. És legyen rajta Önnel együtt mindenki, hogy az egyházi adó befolyjon s akkor még a főhatósági engedéllyel felhasznált tőkék is az egyháznak visszafizethetők lesznek.

5. Cikke megírásában Önt egyedül az vezette, hogy engem nyilvánosan megvádolhasson. Erre épen az Ön által szitott vizsgálatnál válaszolok, mely kiderítette, hogy semmi hanyagság fel nem merült s hogy a cikkében említett okozott károkról szó sem lehet. Ezen a gyűlésen különben Ön is ott volt 1928. aug. 12-én.

Az Ön által kifogásolt 1927-ik évi számadások kérdéses része pedig szintén még ez év első felében hivatalos uton fel lett terjesztve s így, ha valami kívánni való még maradna is a terhemre egy olyan községben, ahol rendezett időkben négy pap dolgozott megfeszített erővel s ma, amikor legalább is tízszeresen emelkedett a súlyos teendők összesége, csak másodmagammal dolgozhatom az anyagiak hiánya miatt, ez nem nevezhető hanyagságnak, egyháztanácsos ur!

6. Azt sem lehet állítani, hogy a ditrói papválasztáson 98%-ban olyanok érvényesültek az intelligencia rovására, akiknek fogalmuk sincs a hitközség helyzetéről.

A szavazó listából megállapítható, hogy Ditró intelligens polgárai köztiszteletben álló vezetőikkel részt vettek a választáson példátlan nagy számban, amilyenre a megelőző időkben alig van eset és a választási jegyzőkönyvben lefektették, hogy a hitközség mai helyzete, annak teljes ismerete és érdeke készítette őket állásfoglalásra.

Egyháztanácsos ur! Hogyan meri Ön ezeket az intelligens embereket lebecsülni és megvádolni, hogy fogalmuk, „*halvány fogalmuk*” sincs a hitközség helyzetéről? Különben engedje meg, hogy arra az intelligenciára is appelláljak, amelyre Ön céloz. Igen, appellálok nyudodtan, mert mint lekipásztor, épen hozzájuk közeledtem mindig a legnagyobb alázatos tisztelettel s mint intelligens ember — kérdelem — mikor nem voltam minden intelligens ember mellett Ditróban — ha intelligenciáról volt csakugyan szó?

Tartom magamat annyira képzettnak és intelligensnek, hogy intelligens hiveimnek is mindig különböztetett módon megadjam az intelligencia köteles adóját, mellyel az *Egyháztanácsos* urnak sem tartozom, mert gondoljon csak vissza: Önt is, mint igazi intelligens embert tiszteltem, mióta ismerem.

Fáj tehát nekem, hogy az Ön nagybecsült bizalmával is miért nem dicsekedhettem. De ép ebből látom, mennyire értékes az Ön által lekicsinyelt és nem intelligensnek nevezett hivek bizalma csekélységem iránt, mely újabb

megválasztásom alkalmával nyilvánult s amelyben megnyilvánulni érzem intelligens hiveimet is az Ön közölt cikke dacára is.

Rám nézve ez a legnagyobb kitüntetés s mert annak ismerem, illik, hogy ezért legnagyobb hálámat és köszönetemet kifejezzem itt is az egész Ditróval: a jó hivek nagy sokaságával és az egész intelligenciával szemben is.

Sohasem szégyen, egyháztanácsos ur, ha egy hitközség a papját tiszteli. S ezt megtanulhatta volna különben édesatyjától is, aki sokak előtt, előttem is és bizonyára Ön előtt is nem egyszer mondotta: „A papomat mindig tiszteltem”.

Gazdag örökség ez katolikus gyermeknek a katolikus édesapától, mely nélkül még Ön sem lehet katolikus, ha még ilyen szép nagy katolikus községben lakik is, mint Ditró s ha talán még az egyháztanácsnak is tagja, mint a jelen eset mutatja. Átok helyett áldás mindnyájunkra!

Dr. Lukács József,
pleb.

Natasa hercegnő.

Ti mégis elmentek!?

Nagy kukoricamáglya körül ül a család apraja-nagyja. Papó! Mondjon valami mesét! Szól az apróságból az egyik. Mesét? Hm! Nem mese biz az! De nekünk mese kéne! No hát akkor legyen mese.

„Valamikor réges-régen nagy tűz volt. Egy kialvó tűz szikrája lángba borította az egész világot.

— Papó ott volt-e a tűz oltásánál? — Hát én már nem is emlékszem; de hát tudom, hogy rettenetes recsegés-ropogás volt. A leomló romok sok, igen sok testvérünket eltemették s ki tudja megmondani, hogy mennyi sokan maradtak hajlék nélkül! Sirás, jajgatás... aztán halálhőrgés... aztán csend, ijesztő csend.

— Papó, én úgy megfáztam, hogy...

A tűz után dermesztő hideg lett. A fagy tönkretette a zöld vetéseket. Zöld reményeink elsárgultak. Ami még megmaradt... azt a sáskák hada pusztította el. — — — — —

Lecsüggesztett fővel, hallgató ajakkal ül a család, tépegetve a kukorica tollát. Eddig szól a mese.

„Hullanak a falevelek”. Kedves testvér, Isten veled!

Ősz van. Fecske, gólya már elköltözött. „A daru is busan kiáltozik, pedig egész házánpépével utrakerekedik.”

„A gálya reng s a méla tengerész fáradt szemével a magasba néz. Borongó, siró alkonyég alatt lát fenn repülni vándormadarat”. Hová, hová, bohó madár?

— Megyek egy új hazába, hol melegebben süt a nap, hol tisztább az égbolt, hol puha fészkek vár reám.

— Oh, mily boldog vagy! — Neked két hazát adott végzeted, nekünk csak egy volt...

Kedves vándormadarak! Ti is utra készültek, egy hosszú, igen hosszú utra, melyen teremhet rózsza is számotokra, de túske is meg fogja sebezni lábaitokat.

— Ti mentek. Itt hagyjátok azt a házat, melyet őseitek verejtékes szorgalommal róttak össze; itt hagyjátok a házat, melyben gyermekkorotok bölcsője ringott. Itt hagyjátok azt a szent földet, hol őseitek csontjai porladoznak! Hát csakugyan itt hagyjátok a vadvirágos tarka rétet, a „Nagykert”-et, a „Selymék”-et, a „Várós”-t; van szívetek itt hagyni a büszke bérceket, melyeknek fenyvesei mind, mind a ti fájdalomaitokat suttojják? Hát itt tudjátok hagyni a csacsogó, csobogó patakokat, melyeknek partjain lágyan himbálózna a vadvirágok, mintha fejecskejüket csóválgatva integetnének, hogy ne menjetek, ne hagyjátok el. Mintha könnyeznének, mikor a patakok fölugráló cseppjei e kis virágokról visszahullanak.

Ti mégis mentek! „Meglásd, ha itthon fáj, ott is fáj a kebel.” „Ha rajta seb vagy, könnyebben begyógyul a honi hantokon.” —

„Hosszu hervadás emésztí azt a fát, melyet nagy korában tesznek más földbe át.”

„Nem is érlek be tán, mint madárt a haszra, melyet a szellő azon fáról szakaszt, hol rejtett fészke állt s kised családjá bent”. „Egy-két szót jóbarát hadd szóljak még veled!”

„Daru-madár utra készül, bucsuzik a fészketől”. „Bus, panaszos hangja hallszik délre szálló felhőkből”.

Ti is elmentek messze, nagyon messze. A munkában megacélozott, izmos magyar kezeket visztek. Elviszitek s vigyétek is el a magyar munkaszeretetet, vigyétek el a magyar becsületet s mutassátok meg, hogy mire képes az elszántság és az ércakarát.

S ha az új hazában a tövisék között rózsza is terem számotokra, azt büszkén tűzzétek kalapotok mellé, mint egykor tettétek.

Ha sorsotok jó lesz, gondolatok azokra a szent falakra, melyek között megtanultátok az Istent és felebarátotokat szeretni, megtanultátok csengő-bongó anyanyelvemetek; mely falak között a ti egykori tanítóitok megmutatták a boldogulás felé vezető utat. Jusson eszetekbe, hogy ezek az épületek most roskadoznak, a vihar már kikezdte évszázados falaikat. Ha tehetségeitek engedi, nyujtsátok ki segítő kezeiteket.

Utatokon vezessen a Gondviselés biztos keze s ez az út dallal, virággal legyen tele.

Szám.

HIREK.

— Mihály király születésnapját csütörtökön ünnepelte az ország. Gyergyószentmiklós szokásos módon lobogódiszt öltött, a templomokban hálaadó istentiszteletet tartottak, amelyen a hatóságok és iskolák teljes számban résztvettek.

— Halálozás. Özv. Varga Imréné szül. Balázs Bécsi Anna 81 éves korában október 21-én meghalt. Varga János tanító, az Első Erdélyi Általános Biztosító Társaság tisztviselője az elhunytban édesanyját gyászolja. Elhunytát egész Remete részvéte kísérte utolsó útjára.

Özv. Madaras Józsefné szül. Kari Juliánna 70 éves korában Gyergyószentmiklóson október 24-én elhunyt. Temetése 26-án volt nagy részvét mellett. Halálát családja és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— A remetei Szociális Missió Társulat folyó hó 21-én tartotta az idény első kulturdelutánját, gazdag műsorral, mely alkalommal a színre hozott „Zeneszerző” című 1 felvonásos bohózat mellett sikeresen közreműködött a Borbáth József főkantort vezetése alatt működő Iparos dalárda, amely az előadott négy ének-számmal fényes tanujelét adta élniakarásának.

Az ünnepi megnyitó beszédet főtisztelendő dr. Hollanda János plebános ur tartotta, kiemelve a Szociális Missiónak a közjó érdekében kifejtendő magasztos hivatását, mely szerint a nyomorgó emberiség megsegítésében fejt ki az irgalmasság testi cselekedeteit. Beszéde további során a keresztény szociálizmust, mint a krisztusi kultusz szellemében cselekvő konstruktív társadalmi tényezőt említi, ellentétben a destruktív kommunista gondolattal.

A színdarabban szereplő hölgyek és urak valamennyien ismert színvadi tehetségek, ezuttal is a legjobbat produkálták. Fényes elismerést szerzett a zeneszerző Puskás Magduskának, Remete műpártoló közönségének rajongva szeretett kis primadonnájának, ugy szintén Zakariás Józsefné, Kápál Rózsika, Kábdebó Antal, Kábdebó Gerő és György Tibor mind igen bájosak voltak. Az ünnepély főbb pontja a szegény gyermekek segélyezése, vagyis annak a 26 pár gyermekeipőnek kiosztása, amit a „Misszió” áldásos működésének folyamánaképpen erre az alkalomra elkészítettett; Isten áldása kísérje ezért a Misszió lelkes vezéreit, dr. Zakariás Antalnét és Szabó Józsefnét urhölgyeket, valamint mindazokat, akik őket önzetlen munkájukban támogatják.

Natasa hercegnő.

— **Uj ügyvédi irodák.** Dr. Plutz József volt marosvásárhelyi ügyvéd, aki onnan pár hónap előtt Ditróba költözött volt, most irodáját Gyergyószentmiklósról, a Vasut-utcában ujonnan épült Lukács-féle házba helyezte át.

Teofil Bena volt járásbíró Gyergyószentmiklóson özv. Tiltscher Edéné urnő házában ügyvédi irodát nyitott.

— **Házasság.** Pop Báldy Imre gyergyószentmiklósi rendőrigazgató 27-én délután tartja esküvőjét Ady Juliskával, dr. Ady Endre ügyvéd leányával Csikszentmártonban. Szerencsét kívánunk.

— **„Nyílt levél méltóságos Szabó György apát urhoz”** címmel beérkezett cikket jövő számunkban közöljük.

— **A Kereskedelmi és Iparkamara** szombaton, november 3-án ülést tart, amelynek programján többek között az új kereskedelmi törvény tervezetének megbeszélése, a spekulatív törvény módosítására vonatkozó indítvány, a vámtarifa módosítása és egyéb ügyek szerepelnek.

— **Eljegyzés.** Angi Ágoston Comănești október 28-án jegybe lép Mezei Mariska kisasszonnyal Gyimesbükkön. (Minden külön értesítés helyett)

Natasa hercegnő.

— **Bucusu-est Ujfaluban.** Az ujfalvi Iparoskör két Amerikába távozó tagjának tiszteletére fényesen sikerült bucsu-estet rendezett. Ezen baráti összejövetelen jelen volt az egyházközség képviselőjében Barabás Gyula s. lelkész, a politikai község képviselőjében dr. Elekes k. jzö, Molnár Lajos primar; az állami iskolát Birta József képviselte, a rk. tanítótestület részéről Szántó Ádám, Mánya Gyula jelentek meg. De ott láttuk a földmivészeket is, ölelkezni a derék iparossággal.

Számos pohárköszöntő hangzott el, melyekből az elkészülők vándortarisznyájukba sok jótanácsot tehetek utaválóul. „S ha mégis elmentek, vigyék el a székely munkaszeretetet, s mutassátok meg, hogy mit vihet ki az elszántság hatalma és az ércakarat” — Isten veletek!

— **Helyreáll a béke Kilyénfalva és Tölgyes között.** A két község közt az agrárkiszájtások okoztak évekig tartó harcokat és perlekedést. Tölgyes község magának vindikálta azokat a területeket, amelyek a kilyénfalvi közbirtokosság tulajdonát képezték, de Tölgyes politikai község belterületén voltak. A harenak számos feljelentés és bukaresti kérvényezés volt a következménye. Befejezésnek tekinthetjük, hogy a kilyénfalvi közbirtokosság október 21-én tartott közgyűlése azt határozta, hogy a béke helyreállítása céljából Tölgyesnek ezerholdas erdőtalajt vagy legelőt enged át bizonyos feltételek mellett. Ha a határozatot tizenöt nap alatt senki sem felelbezi meg és az jogerőre emelkedik, Csikvármegye egyik legkomplikáltabb és legsúlyosabb problémáját segíti közelebb a megoldáshoz.

— **„Napoleon”** 2 részes, 24 felvonásos monumentális film vetítése az Urániában:

I. rész nov. 3-án és 4-én, szombaton és vasárnap és vasárnap délután,

II. rész nov. 5-én és 6-án, hétfőn és kedden és hétfőn délután 6 órakor.

„Natasa hercegnő” a legkiválóbb orosz filmprodukciónak, a „Napoleon” vetítését megelőző szerdán és csütörtökön, tehát okt. 31. és nov. 1-én megy.

— **Gazdasági karrier.** Egy szászhegyi kisbirtokos 2 évvel ezelőtt Udvarhelymegyéből két darab fejlődésképes tulkot hajtott 22.000 lejért s ma, illetve az elmúlt szombaton — két évi kitűnő tartás után — eladta 15.000 lejért. Mi, kiskaliberű emberek, akik ezt nem tudjuk megérteni, nagyon kérjük a pénzügyminiszter urat, sziveskedjen megmondani, hogy ezt a rákszerű haladást a lej stabilizációja, a kereskedelmi és földművelési legújabb intézkedések, vagy együtt a három okozta? Ugy látszik, a gazdasági csődhöz vezető rakéta-autóban már nagyon mélyen benne ülünk.

* **En is, te is, ő is,** meggyőződünk Balázs cipőinek olcsó és tartós voltáról. Egyedül nála lehet felelősség mellett cipőszükségletünket biztosítani. Olcsó és kifogástalan munka.

A mozi körül.

Valóban nem panaszkodhatunk moziéletünk egyhangúsága miatt. A múlt hét pompás gyerekelőadása, a vasárnapi sportfilm nagyszerűsége méltán vívták ki a közönség széles rétegének megelégedését. Az ambiciózus mozivetőség máris új meglepetést készít elő. November 3-ától kezdődőleg műsorára tűzte a francia filmalkotás csodáját, a két részes, 24 felvonásos „Napoleon” filmet. E monumentális superfilm a technikának egy káprázatos produkuma, melynek megdöbbentő tömegjelenetei Abel Gance (a J'accuse rendezője) zseniális elképzeléseinek realizálása. Albert Dieudonné testetette meg Napoleon alakját, s méltóan a körzikai gigantikus nagyságához, meghódította a világot.

Lehetetlen próbálkozás lenne leírni, hogy mi is ez a film: Hősköltemény, regény, szimfónia, történet. Vannak képek, melyek hatásukban lenyűgözők, monstruozitásuk félelmet gerjeszt. Elszorul a szív, eláll a lélekzet, s például a konvent jelenet, vagy amidőn a fanatizált tömeg először éneklé a Marseillaiset, az döbbenetes meglátással van örökre festve a történelem számára is. Szín, fény, káprázat, mozgás az egész, s mi Toulon ostrománál halljuk az ostromló sereg hurrázását, az ágyuk dörgését, a sebesültek haláljaját, s mindezeket túl ott lebeg Napoleon szelleme, amint a haretér fölött cikázva viszi diadalra a franeaia sast.

„Allons enfants de la patrie...”

Hogy mindez miként és hogyan készült és mennyibe került, szinte mellékes is. A francia önérték, mely a gloire nemzetének legnagyobb alakját filmre hagyta vinni, az egész világ csodálatát követelte. Minden felvételt a történelmi színtereken készült, külön vonaton hozták-vitték a szereplőket és a francia XI. hadtest és a haditengerészet képezte a statisztériát.

A mozi vezetősége mozgósínházunk szerény kereteihez képest ünneppé avatja e film előadását. Énekkórust állít be, kibővíti a zenekart és jutalom sorsolást rendez a közönség közt. A nyereménytárgyak a Merza és Bocsányi cég kirakatában vannak közszemlére kiállítva. A vidékről jövő nagy érdeklődésre való tekintettel külön délutáni előadások. Mindezek sorrendjéről lapunk „Hírek” rovatában talál felvilágosítást a t. olvasó.

S most, hogy e monumentális film dióhéjban való ismertetésével végeztünk, helyet kell szorítanunk egy másik nemzet géniuszának is.

„**Natasa hercegnő**”, melyet slágerfilmjeinek torlódása miatt közvetlenül a „Napoleon” film lejátszása előtt kellett műsoroznia a mozinak, minden dícséretet megérdemel. Az északi óriás pszichéjének Európára tett hatását talán egyetlen mű sem karakterizálja tökéletesebben, mint „Natasa hercegnő”. A misztikus orosz lélek tárja szét szárnyait a néző előtt és csodálatos szépségek bontakoznak ki szinte divinális erővel. Mindaz, amiről a nagy orosz írók halhatatlan munkái révén fogalmat alkottunk, a film útján testet ölt. Költészet és valóság, szépség és grandiozitás ölelkeznek benne. Mindegyik kép egy-egy reveláció és egy külön meglepetés, melyben tobzódik a szépség.

A darab szereplői az európai művészek legjavából valók. Claudia Victrix, a „Le Matin” főszerkesztőjének felesége, Európa legszebb asszonya. Mellette a J'accuse szereplőinek gárdája excellál, s valóban nem mondhatunk egyebet, mint hogy e film megtekintése minden mozilátogatónak önmagával szembeni kötelessége.

No. 820/1928.

Publicațiune de licitație.

Primăria Gheorgheni in ziua de 3 Decembrie 1928. ora 10 ține licitația pentru lucrările de construire ale fântănelor de morțăciuni, cu luarea in considerare Art. 72—83 din legea Contabilității. Vadiul este 6% din valoarea lucrărilor și condiționile se pot vedea la Serviciul tehnic.

A város dögkut munkálataira árlejtést tart 1928. dec. 3-án d. e. 10 órakor a számviteli törvény 72—83. pontjainak tekintetbe vételével. Bánatpénz 6%, a feltételek a mérnöki hivatalban tekinthetők meg.

Primar: Dr. Benke. Șeful serviciului tehnic: Ing. László.

1441/1928. sz.

Hirdetmény.

Köztudomásra hozatik, hogy 1928. december 3-án d. e. 10 órakor Lázarea (Szászhegy) községhezánál az államszámviteli törvény 72—83. és a közigazgatás egységesítéséről szóló törvény 215. szakaszai értelmében, zárt írásbeli ajánlatokkal, nyilvános árverés fog tartatni Lázarea (Szászhegy) község I. és II-ik határrészeiben levő vizek halászati jogainak 3 évre, vagyis 1929. jan. 1-től 1931. dec. 31-ig leendő bérbeadása végett.

Az árverés külön fog tartatni az I-ső határrészre és külön a II-ik határrészre vonatkozólag.

Kikiáltási ár az I-ső határrészre 3000 lej, a II-ik határrészre 200 lej, évenként.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Árverési feltételek az előljáróság-nál megtudhatók.

Lázarea, 1928. okt. 18-án.

Előljáróság.

Aragonit disztárgyak

Sándory könyvkereskedésben.

1440/1928. sz.

Hirdetmény.

Köztudomásra hozatik, hogy 1928. december 3-án d. e. 10 órakor Lázarea (Szászhegy) községhezánál az állami számviteli törvény 72—83. szakaszai és a közigazgatás egységesítéséről szóló törvény 215. szakasza értelmében zárt írásbeli ajánlatokkal nyilvános árverés fog tartatni Lázarea (Szászhegy) község I. és II-ik határrészeiben vadászterületek vadászati jogainak haszonbérbeadása végett. Az árverés külön fog tartatni az I-ső határrészre és külön a II-ik határrészre, amelyen csak a vadászat oltalmáról szóló törvény XIII. szakaszában megengedett egyének vehetnek részt.

Kikiáltási ár az I-ső határrészre 5000 lej, a II-ik határrészre 3000 lej évente.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Árverési feltételek az előljáróság-nál tudhatók meg.

Lázarea, 1928. okt. 18-án.

Előljáróság.

30 év óta fennálló

legmodernebb anvaggal villamerőre berendezett

Sándory

könyvnyomda és könyvkötészet

elvállal: mindennemű nyomtatványt a legutányosabb árszámítás és legkényesebb ízlést is kielégítő kivitel mellett.

Családi nyomtatványok, gyászlapok 2 óra alatt készülnek.

Ne rendelje meg addig nyomtatványait, amíg árajánlatot nem kér

Sándory Mihály

könyvnyomdájától Gyergyószentmiklóson.

Aragonit-disztárgyak, közigazgatási nyomtatványraktár, könyv-, papir- és írószerkereskedés.

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy jó hírnévnek örvendő

cipőüzletemet

nov. 1-én Ferdinánd király-ut 2/a. szám alá, László Antal városi főmérnök ur házába helyezem át.

Nagyrabecsült rendelőim szíves pártfogását továbbra is kérem.

Tisztelettel:

Balázs Ferenc,

uri- és női cipész.

Könyvujdonságok

nagy választékban

Sándory könyvkereskedésben.

LŐRINCZ

fényképészeti műtermében Csiki-utca 6.

mélyen leszállított árak.

6 drb. művészi lev. lap ára 120 Lei.
3 „ igazolvány kép ára . 50 Lei.

Ha bármily modern, jó és olcsó BUTORT

akar, ne sajnálja a fáradságot és forduljon bizalommal **Ambrus István** műasztaloshoz (Valea-Strâmbă) Tekerőpatak. Időnkint kész hálószobák is kaphatók.

BALLA ISTVÁN

hatósági engedéllyel bíró
villanyszerelő

el-vállal minden-fajta elektromos szerelést és javítást. Mivel nagy külföldi gyakorlattal rendelkezik, azért olcsón, izléses kivitelben és műszaki pontossággal dolgozik. Költségtételeket bárkinek díjtalanul készíti.

Cím: Selyem-utca 69. sz.

SÁNDOR ISTVÁN

szobafestő és mázoló
Gyergyószentmiklóson.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát izléses, tartós kivitelben.

Szobafestést

a legdivatosabb mintákkal tetszés szerinti színekben a legjutányosabb árszámítás mellett vállal.

Festéküzletében

mindenféle por- és olajfestékek minden színárnyalatban bármily mennyiségben, olajok, kencék, ecsetek, festéshez való cikkek nagy választékban, a legjutányosabb árak mellett.

Megkeresésre

szívesen szolgál mintázott árajánlattal.

Accumulator töltő állomás.

5-2

Rádio fűtő és anod autoaccumulatorok szakszerű javítása és töltése Vasut-utca 112. sz.

Grosz technikus.

Kitűnő fajgyümölcs

kapható nagyban és kicsinyben
Fürdő-utca 8. szám alatt.

Rádió apparátok

3-8 lámpás gépig,

Reinartz, Baltic, Ultradin, valamint az utólérhetetlen Eumig Hartley típusok

raktáron.

Komoly érdeklődőknek gépek bemutatása. — Raktáron: Steier accumulatorok, hangszórók, rádiólampák, fejhallgatók stb. Accumulatorok szakszerű feltöltését, valamint rádiólampák kipróbálását vállalom.

Eladott gépeknek havonkénti díjtalan felülvizsgálása.

Kedvező részletfizetés.

Berkovits Lázár

Gheorgheni.

15-6

Aki rövid idő alatt biztosan Lei 100.000 tőkéhez akar jutni, akkor ne hallgasson azon rosszindulatú hírekre, amelyek ujabbban a közismerten szilárdul álló „DOLLAR” biztosító intézetéről elterjedtek. Mely intézetnek Részvénytársaságává való átalakulása most van folyamatban. Szilárdsága folytán vált ezen körülmény nélkülözhetetlenné, hogy így még intenzívebben tudja szolgálni felelőinek érdekeit. A „DOLLAR” bizt. intézet ugy anyagi, mint erkölcsi tőkével rendelkezik, eddig is feleit a legpontosabban szolgálta ki, amiről számos levél tanuskodik.

Főigynökség:

52-3

Gheorgheni, Str. Piața Reg. Maria
„Szilágyi-szálloda” 7. számú szoba.

Kreppapirok

Sándory könyvkereskedésben.

A legmakacsabb **köhögést**, a kinzó **fulladást** és **rekedtséget** bámulatos rövid idő alatt megszünteti. A szájrüget desinficiálja s így a ragályos betegségektől megóvja.

Tüdőfű cukorka.

Kapható az összes gyógyszerárakban.

Ára 18 Lei.

52-2

Egyedüli készítő:

OSVÁTH

gyógyszerár Targu-Mureș.

Vigyázat! Csak bádogdobozban, tudóvédjeggyel valódi.

Fényképészeti műterem

TILLY ARTZ
megnyilt

4-1

Városház-utca, Petrácsics-féle ház.

Garantált malomkövek, sírkövek és márványsírkövek állandó raktáron kaphatók

Barabás Gergely

kőfaragónál

Szárhegyen (Lăzarea, jud. Ciuc.)

Vállalok bármilyen épület és kriptaépítéseket a legegyszerűbbtől a ledisesebb kivitelben, teljesen fagyálló anyagból.

Szíves megkeresésre árajánlattal, tervezéssel készséggel szolgálok.

52-7

ÜZLETNYITÁS.

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a Főtéren, Bogdán István ur házában

„KORZÓ”

elnevezés alatt, egy teljesen újonnan berendezett, a mai kor legkényesebb igényeinek is megfelelő

illatszer,

disz-műaru és női kézimunka üzletet

nyitottam. Állandóan raktáron tartok kelim, gobelin és varrott smyrnaszőnyegmintákat és anyagokat. Himzőpamutokat, selymeket és cérnákat, valamint mindenféle kész himzett és varrott színes és fehér munkákat.

Mérsékelt árak. 52-6 Dus választék.

Vidéki megbízásokat is elintézek.

Szíves pártfogást kér:

Póznér Irén.

Varrógépek
kerékpárok
gramofonok
és lemezek

legolcsóbban

BOCSKOR MARGIT & Co.
Gheorgheni, jud. Ciuc.

52-23